

Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Magne Nesse, 5557 2335

Tillatelse etter forurensningsloven - utfylling i sjø for etablering av Lesto næringsområde Stad kommune for Kystverket

Statsforvalteren i Vestland gir Kystverket tillatelse til utfylling i sjø ved bruk av overskuddsmasser fra etablering av Stad skipstunnel for å etablere Lesto næringsområde i Moldefjorden.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Vilkår for tillatelsen følger vedlagt.

Vi viser til søknad om tillatelse fra Kystverket datert 4. desember 2023.

Vedtak

Statsforvalteren i Vestland gir Kystverket tillatelse til utfylling i sjø ved bruk av overskuddsmasser fra etablering av Stad skipstunnel for å etablere Lesto næringsområde i Moldefjorden. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen kan ikke tas i bruk før godkjent reguleringsplan for tiltaket foreligger. Dersom endelige vedtak etter plan- og bygningsloven har bestemmelser som er i motstrid med vilkår i denne tillatelsen må tillatelsen endres i samsvar med kommunens planvedtak.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettelsen av vilkår, vurdert de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket forøvrig vil medføre. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brevet.

Om søknaden

Generelt

Kystverket søker om tillatelse etter forurensningsloven til utfylling av sprengsteinsmasser fra Stad skipstunnel. Formålet med utfyllingen er å etablere Lesto næringsområde i Moldefjorden, ca. 1,3 km fra vestre utløp Stad skipstunnel. I kommunedelplan for sjøareal er området avsatt til næringsbebyggelse/flerbrukskai med krav om utarbeidelse av detaljreguleringsplan. Detaljreguleringsplanen forventes vedtatt i 2024.

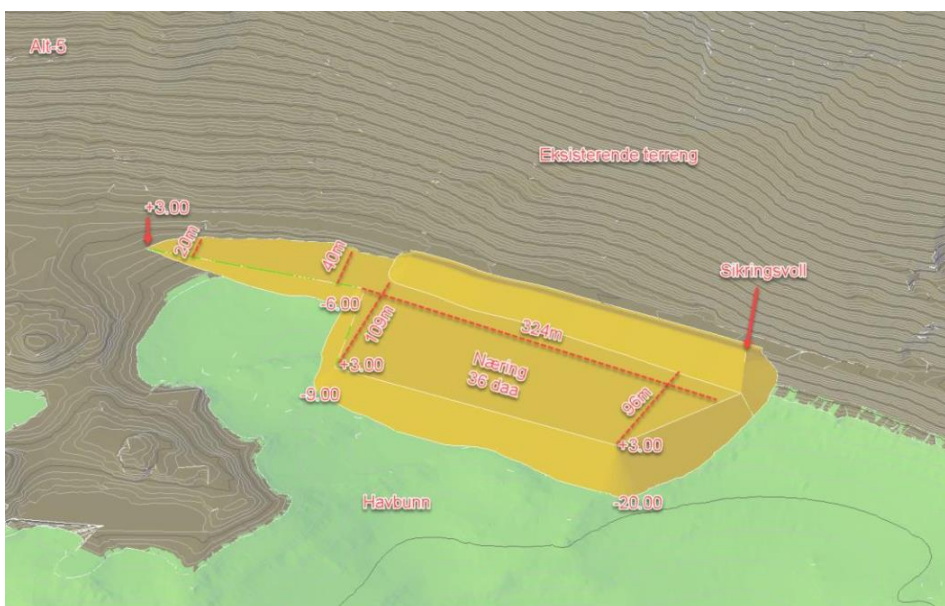
Det reguleres ca. 49 daa til industri/lager/kontor/forretning/tjenesteyting/kai/kollektivterminal. Området skal tilrettelegges med dypvannskai i front som kan ta imot større skip, samt anløp fra hurtigbåter. (Se figur 1)

Figur 1 3D-visualisering som viser mulig utforming av området etter utfylling i sjø, sett fra nordvest. Entringsområdet for Stad skipstunnel kan sees i bakgrunnen. Kilde: Multiconsult

Mengder/omfang

Sjøfyllingen (figur 2) har et areal på ca. 44 000 m² og et forventet massebehov på ca. 583 000 m³. I reguleringsplanfasen er det avklart at det er behov for tiltak foran fyllingsfoten for deler av fyllingen, og det er i reguleringsplanen avsatt ca. 45 000 m² foran fyllingsfoten for stabiliserende tiltak. Fyllingsfoten vil ligge på mellom kote -9 og kote -20. En eventuell motfylling vil bestå av omtrent 44 000 m³ tilførte masser, mens mudring vil medføre uttak av ca. 22 000 m³. Behovet for mudring, støttefylling eller begge deler, i hele eller deler av området, vil bli avklart av leverandør i detaljprosjekteringsfasen.

Figur 2 Skissert utfylling med dimensjoner, inkludert sikringsvoll og fyllingsfot. Kilde: Multiconsult

Utlekking av masser i sjø vil skje fra sjøsiden, ved hjelp av lektere.

Muddermassene (anslagsvis 22 000 m³) søkes dumpet i Moldefjorden innenfor rammene til Kystverkets tillatelse¹ for utførelse av Stad skipstunnel. Sjøbunnen består av et topplag av finere løsmasser av sand, silt og leire, over grovere, fastere masser og massene som skal mudres er undersøkt av Multiconsult (2023) og er ikke forurenset².

Detaljprosjektering/planlagt fremdrift

Arbeidene skal ut på anbud første halvdel av 2024. Detaljprosjektering og endelige avklaringer vedrørende mengder, perioder for arbeid, arbeidsmetoder, risikovurderinger, avbøtende tiltak, m.m. er forutsatt utført av entreprenør. Entreprenør vil deretter være ansvarlig for å ettersende informasjon til Statsforvalteren i Vestland om oppdaterte mengder og planer for arbeidene, varighet, og eventuelt også revidere søknad dersom det er behov for det.

Vannforekomst, miljøtilstand, naturmangfold og fiskeriinteresser

Vannforekomst

Tiltaket vil berøre en mindre del av vannforekomsten Moldefjorden (0282012600-C). Vannforekomsten er registrert som vanntype beskyttet kyst/fjord i Vann-nett med dårlig økologisk og kjemisk tilstand.

Sedimentenes miljøtilstand

Miljøgeologiske undersøkelser utført i 2022 (Multiconsult, 2023) viste at det er rene sedimenter i utfyllingsområdet

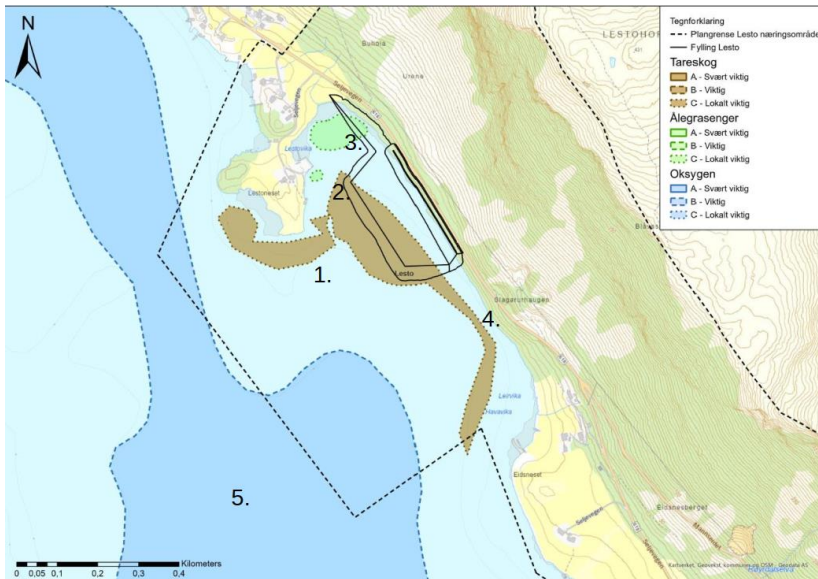
Naturmangfold

Multiconsult kartla marint naturmangfold i 2021 (Multiconsult, 2022) og supplerende undersøkelser i 2022 (Multiconsult, 2023). Det ble funnet to ålegressenger i indre del av Lestovika og to forekomster av sukkertareskog langs ytre del av området. Nordlige sukkertareforekomster har status som sterkt truet (EN) iht. Norsk rødliste for naturtyper 2021.

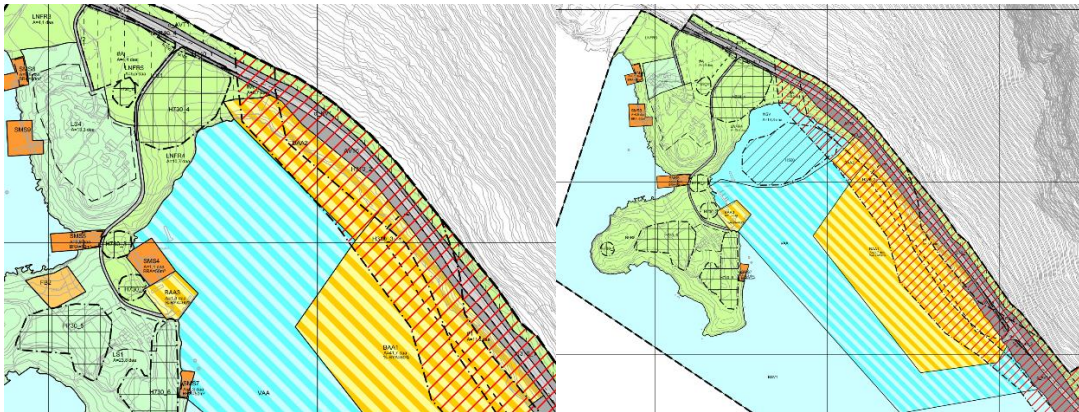
¹ Statsforvalterens tillatelse etter forurensningsloven til bl.a. dumping av overskuddsmasser i Moldefjorden. Tillatelsen (2023.0693.T) er datert 29. august 2023

² Klassifisert etter Miljødirektoratets veileder M-608/2020 "Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota"

Figur 3 Marine naturtyper og utfyllingsområdets omriss. 1: Større tareskogforekomst av sukkertare (B-verdi), 2 og 3: Ålegrasforekomst (C-verdi), 4: større tareskogforekomst av sukkertare (C-verdi), 5: Fjorder med naturlig lavt innhold av oksygen i bunnvann (B-verdi).

I siste versjon av detaljreguleringsplan, datert 10. april 2024, er ålegrasforekomsten innerst i Lestobukta (3) i § 4.3 regulert som eget arealformål (H560 Omsynsone bevaring av naturmiljø) og utfylling i sjø er redusert i omfang for å bevare forekomsten. I brev datert 2. mai 2024 har Statsforvalteren trukket sin innsigelse som bl.a. var rettet mot bevaring av ålegras.

Fiskeriinteresser

Det er ikke registrert "kystnære fiskeridata" i Fiskeridirektoratets kartinnsynsløsning.

Avbøtende tiltak og kontroll- og overvåking

I søknaden er det gjennomført en miljørisikovurdering med forslag til avbøtende tiltak. Arbeidene skal gjennomføres på en måte som minimerer partikkelspredning og tilslamming av omkringliggende områder. Aktuelle avbøtende tiltak kan være bruk av siltgardiner og ellers overvåking av partikkelspredning (turbiditetsovervåking). Utførende skal være observante og hensynsfulle ved gjennomføring av arbeider. Endelig plan for arbeidene, risikovurderinger og beskrivelse av avbøtende tiltak oversendes Statsforvalteren i Vestland før oppstart.

Det skal utarbeides en kontroll- og overvåkingsplan for arbeidene, som blant annet skal omfatte rutiner for overvåking av partikkelspredning, forsøpling, fremmede arter, nitrogen, samt miljøtilstand hos nærliggende ålegras- og tareskogforekomster. Planen skal ses i sammenheng med kontroll- og overvåkingsplanen for Stad skipstunnel.

Høringsuttalelser

Søknaden ble sendt på høring til offentlige etater i perioden 7. desember 2023 til 19. januar 2024 og har lagt ute på Statsforvalteren i Vestland sine hjemmesider.

Vi mottok tre uttalelser:

Fiskeridirektoratet (16. januar 2024)

Fiskeridirektoratet har følgende oppsummering i sin uttale (sitat):

"Fiskeridirektoratet vurderer at det omsøkte arbeidet med mudring og utfylling i sjø i liten grad vil medføre direkte konsekvenser for fiskeriinteressene med tanke på bruk av området.

Vi forutsetter at det ikke står låssatt fisk i influensområdet når arbeid som mudring og utfylling i sjø skal gjennomføres. Fiskeriinteressene (Sør-Norges Fiskerilag) må varsles om når slike tiltak i sjø planlegges.

Det planlegges med tiltak i sjø som mudring og utfylling av masser, og det må derfor vurderes om dette potensielt vil kunne påvirke marint biologisk naturmangfold generelt, det registrerte gyte-, og oppvekstområdet for torsk, hyse og lysing i Hovsundet (Saltastraumen), samt de registrerte ålegrassamfunnene og større tareskogforekomstene innenfor og nært tiltaksområdet. Avbøtende tiltak må vurderes og kan blant annet være at det skal brukes siltskjørt/-gardin eller tilsvarende for å hindre/ redusere spredning av partikler, overvåking og kontroll, at det benyttes rene utfyllingsmasser, at massene legges ut skånsomt, og eventuelt at utfylling av masser ikke skal skje i gyteperioden for torsk (januar – april), samt i løpet av de tidlige livsfasene (mai – juni) dersom planlagt tiltak vurderes til å påvirke gyteområdet i Hovsundet (Saltastraumen) negativt."

Kystverkets kommentar (30. januar 2024): Avbøtende tiltak vil bli konkretisert i samråd med totalentreprenør før oppstart av fysiske arbeider. Det følges også opp i et eget kontroll- og overvåkingsprogram hvor blant annet turbiditetsovervåking skal beskrives. Oppdaterte arbeidsplaner og kontroll- og overvåkingsprogram sendes til Statsforvalteren for uttale før oppstart.

Stad kommune (4. januar 2024) sitat uttalen:

"Utfylling av området slik det er omsøkt ser ut til å vere innanfor rammene for utfylling som følgjer av forslag til detaljregulering av Lesto næringsområde. Dersom planen vert vedteken slik planforslaget no ligg føre, vil det såleis ikkje vere naudsynt med dispensasjon i samband med søknad om utfyllinga etter plan- og bygningslova.

I søknaden er det opplyst at geotekniske sonderingar i utfyllingsområdet viser at sjøbotnen generelt består av eit topplag av finare lausmassar av sand, silt og leire, over grovare og fastare massar. Under der igjen er det antatt morene over berg.

Multiconsult har utført kartlegging av marint naturmangfald i 2021 og supplerande undersøkingar i 2022. Det er funne to ålegrasenger i indre del av Lestovika og to førekomstar av sukkertareskog langs ytre del av området. Nordlege sukkertareførekomstar er raudlista og har status som sterkt truga. Det er tette førekomstar av framandarten pollpryd i fjøresona i tiltaksområdet. Langs fylkesvegen er det registrert førekomstar av dei svartelista artane platanlønn og parkslirekne, begge med svært stor risiko for spreiring.

Stad kommune føreset at Statsforvaltaren gjer ei grundig vurdering av utfyllinga sin innverknad på landskap, natur og naturmangfald i området.

Utfyllinga skal etablerast med steinmassar frå bygginga av Stad skipstunnel. Det er ikkje opplyst at det også kan nyttast massar frå eventuelle andre steinbrot. Ved eit eventuelt løyve til tiltak etter plan- og bygningslova kjem Stad kommune til å stille krav til dokumentasjon på at utfyllingsmassane kjem frå lovleg steinuttak.

Normalt sett ville Stad kommune vore negativt innstilte til at søknad om utfylling etter ureiningslova kan behandlast før detaljreguleringsplan for utfyllingsområdet er vedteken. Dette fordi det vil vere fleire usikkerheitsmoment som kan vere heilt avgjerande å lande i det pågåande planarbeidet, og dette kan vere tilstrekkeleg til at planen må endrast så pass mykje at utfyllinga ikkje nødvendigvis vil vere i tråd med reguleringsplanen slik den til slutt vert vedteken.

I dette tilfellet er det tale om ei utfylling som er avhengig av mottak av steinmassar frå eit stort nasjonalt samferdsleprosjekt, og vice versa; eit nasjonalt samferdsleprosjekt som er avhengig av levering av steinmassar til omsøkte utfylling for å halde kostnadane nede. Stad kommune vurderer følgeleg at Statsforvaltaren si behandling av søknaden kan halde fram sjølv om reguleringsplanen ikkje er endeleg vedteken. Dersom det viser seg at reguleringsforslaget må endrast så mykje at omsøkte fylling ikkje lenger vil vere i tråd med reguleringsplanen, leggst det til grunn at det må søkast om endring av ureiningsløyvet.

Det kan ikkje påreknast at ein eventuell søknad om utfylling etter plan- og bygningslova vert godkjent før reguleringsplanen er vedteken.

Så lenge utfyllinga held seg innanfor rammene i forslaget til detaljregulering av Lesto næringsområde, samt tilstrekkeleg har dokumentert miljøkvaliteten i sediment i utfyllingsområdet, har ikkje Stad kommune merknadar til at det vert gjeve løyve til utfylling etter ureiningslova. Som nemnd vert det føresett at det må søkast om endring av eit slikt løyve dersom reguleringsplanen, før endeleg vedtak, vert endra så pass mykje at løyve til utfylling etter ureiningslova kjem i strid med reguleringsplanen."

Bergens Sjøfartsmuseum (28. desember 2023)

Museet gjennomførte i september 2022 marinarkeologiske undersøkelser ved Lestoneset og det ble ikke registrert funn som omfattes av kulturminneloven. Planavgrensningen for utfyllingen er innenfor det undersøkte området, så museet har ingen merknader til arealinngrep.

Museet viser til den generelle plikta etter kulturminnelova om øyeblikkeleg stans i arbeid og varsling til kulturminnemyndighet dersom skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne blir observert

Havforskningsinstituttet

Vi legger til grunn Havforskningsinstituttet sin uttale³ til søknadene fra Kystverket om tillatelser til anleggsarbeidene for etablering av Stad skipstunnel, siden HI sin uttale omfatter risikovurdering av anleggsarbeidenes fare for negativ påvirkning på marine naturtyper og fisk i Moldefjorden.

HI skriver at det er særlig områdenes funksjon som gyte- og oppvekstområde som bør være i fokus når avbøtende tiltak for å redusere fare for forurensning fra anleggsarbeidene fastsettes

Statsforvalterens begrunnelse for tillatelsen

Rettslig grunnlag

Hovedregelen i forurensningsloven er at forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er lovlig uten tillatelse når forurensningen fra anleggsarbeidet er "vanlig", jf. forurensningsloven § 8, første ledd nr. 3. Statsforvalteren har vurdert at forurensningspotensialet ved utfylling i sjø medfører en forurensning som ikke er normal/vanlig etter art og omfang og dermed kreves det tillatelse etter lovens § 11. Dessuten krever mudring og dumping av masser utført fra skip eller lekter, egen tillatelse, jf. forurensningsforskriften § 22-6.

Området på Lesto skal muligens benyttes som rigg og anleggsområde for utførelsen av Stad skipstunnel, samt at etablering av knuseverk også kan være en mulighet. Utslipp/forurensning fra knuseverk skal normalt følge grenseverdier/utslippskrav gitt i forurensningsforskriften kapittel 30⁴. Forskriftas § 30-2 åpner for at utslipp fra knuseverk kan reguleres med tillatelse etter forurensningsloven, slik vi velger å gjøre av praktiske omsyn, slik at alle miljøkrav etter forurensningsloven for anleggsarbeidene på Lesto er samlet i et dokument. Vi vil også gi generelle vilkår for drift- og vedlikehold av riggområde på Lesto.

Vi følger anbefalinger i Miljødirektoratets veileder M-350/2018 "Håndtering av sedimenter" for vår avgjørelse. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 og vannforskriftens § 12 er lagt til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøving etter forurensningsloven.

Annet lovverk

Sammenhengen mellom denne tillatelsen og plan- og bygningsloven

Statsforvalteren kan, som hovedregel, ikke gi tillatelser etter forurensningsloven dersom omsøkt tiltak er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven, jf. fl § 11. Vi kan gi tillatelse etter forurensningsloven før en reguleringsplan er endelig godkjent dersom planmyndigheten gir samtykke til en slik fremgangsmåte. Dersom endelige vedtak etter plan- og bygningsloven har bestemmelser som er i motstrid med vilkår i tillatelsen etter forurensningsloven må denne tillatelsen endres i samsvar med kommunens planvedtak. Stad kommune har i sin uttale gitt slikt samtykke.

Hva reguleres i denne tillatelsen og hva reguleres gjennom plan- og bygningsloven

Støy fra anleggsarbeidet blir håndtert etter plan- og bygningsloven av Stad kommune som myndighet, etter bestemmelser om støy som vedtas i detaljreguleringsplanen. Hovedregelen i forurensningsloven er at forurensning, herunder støy, fra anleggsarbeider ikke blir regulert med

---

³ Svar på høring om tillatelse til utslipp fra foreløpig anleggsvirksomhet samt mudring, dumping og utfylling i forbindelse med bygging av Stad skipstunnel. Havforskningsinstituttet 6. september 2022

⁴ Forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel

tillatelse, jf. forurensningsloven § 8 første ledd. Det er derfor støyretningslinjene⁵ med anbefalte grenseverdier for bygge- og anleggsstøy er innrettet for bruk i reguleringsplaner. Det er gitt forslag til juridisk bindende regler om håndtering av støy i anleggsfasen i utkast til detaljreguleringsplan⁶, bestemmelse § 2.3, for Lesto næringsområde.

I reguleringsplanens § 3.5.3 VAA1 Hamneområde i sjø/kai, er det gitt følgende bestemmelser:

Utfylling i sjø skal ikke skje i omsynssone for bevaring av natur, H560 (ålegraseng).

I reguleringsplanens § 3.1.4 Felles føresegner, er det gitt følgende bestemmelser

Ved utfylling i sjø skal det nyttast siltgardin eller anna skadereduserande tiltak, for å redusere tilslamming ved utfylling av områda. Utfylling i sjø skal utførast med steinfylling eller med plastring i fronten. Fyllingsfronten skal utformast slik at dei egner seg som substrat for naturleg rekolonisering av sukkertare og andre stadeigne marine makroalgar, dyr som trivs på/i hardbotnsubstrat samt slik at fisk og krepsdyr finn eigna skjulestader i fyllingsfronten.

Vurdering av søknaden

Generelt

Statsforvalteren vurderer at søknaden med tilhørende dokumentasjon er i samsvar med forurensningsforskriftens § 36-2, som setter krav til innhold i søknader om tillatelse etter forurensningsloven. Vi mener å ha tilstrekkelig informasjon for å kunne fatte vedtak i saken.

Søker har utført en overordnet miljørisikovurdering for mudring og utfylling basert på fare for forurensning og negativ påvirkning med hensyn til marint mangfold og fiskeriinteresser i resipientene.

I søknaden legges det opp til at de detaljerte avbøtende tiltakene for å redusere fare for forurensning og negativ påvirkning fra utfylling i sjø skal avgjøres når entreprenør er valgt. Vi har forståelse av at i spesielle anleggsprosjekter så ønsker Kystverket at detaljer om utførelse først blir avklart etter at detaljprosjektering er utført og entreprenør er valgt og detaljene blir tilpasset entreprenørens utstyr, fremdriftsplaner, risikovurderinger mv.

Dette betyr at før anleggsstart så skal en plan for arbeidene, med risikovurderinger og beskrivelse av avbøtende tiltak oversendes Statsforvalteren i Vestland. Vi omtaler dette dokumentet som en oppdatert søknad. Det samme gjelder detaljert kontroll- og overvåkingsplan basert på valgte løsninger. Og vi vil oppdatere tillatelsens vilkår som en endring av tillatelsen dersom dette er nødvendig. Er endingene store vil vi vurdere en begrenset høringsrunde.

Registrert marint naturmangfold inkludert fiskeriinteresser

Kystverkets konsulenter har gjennomført en grundig kartlegging av sjøarealet som blir nedbygd av utfyllingen og de tilgrensede sjøbunnsarealene der bl.a. observert ålegras forekomst innerst i Lestobukta blir bevart ved at planlagt utfylling endres. Fiskeridirektoratet nevner gyteområdet Saltastraumen av fiskeriinteresser. Gytefeltet ligger utenfor Moldefjorden, 4 km vest for utfyllingsområdet på Lesto, som er delvis skjermet bak Lestoneset.

---

⁵ Klima- og miljødepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen (T-1442/2021)

⁶ Detaljregulering for Lesto næringsområde versjon 10. april 2024 PlanID 2022014

Fare for forurensning og negativ påvirkning

De viktigste tiltakene for å redusere fare for forurensning og negativ påvirkning er å begrense spredning av suspendert stoff / finstoff fra sprengsteinsmassene. Da det ikke er registrert gytefelt eller gyteområder for kysttorsk i Moldefjorden så setter det ikke tidsavgrensninger for når utfylling kan skje eller grenseverdier for suspendert stoff tilpasset gyteområder. Hoved avbøtende tiltak er overholdelse av turbiditet på 15 mg/l SS over bakgrunnsverdi målt ved turbiditetsmålere plassert maksimalt 100 meter fra anleggsstedet. Dersom det er mulig ut fra strøm mv skal utfylling skje bak partikkelsperre.

Vurderinger etter naturmangfoldloven og vannforskriften

I forbindelse med utarbeidelse av søknad om tillatelse etter forurensningsloven og detaljreguleringsplan for området er det utført en kartlegging av marint naturmangfold og sedimentene i tiltaksområdene. Det er også hentet inn tilgjengelig informasjon om viktige natur- og fiskeriinteresser i området fra offentlige databaser.

Krav til kunnskapsgrunnlaget er etter vår vurdering oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 8. Siden vi vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilfredsstillende, vil ikke føre-var-prinsippet (NML § 9) komme til anvending.

Vi har tatt hensyn til økosystemet og den samlede belastningen (NML § 10) gjennom vurderinger som ligger til grunn for kravene som er satt i vilkårene i tillatelsen. NML § 11 påpeker at det er tiltakshaver som skal bære kostnadene til avbøtende tiltak. Dersom det er nødvendig med driftsstans på anlegget for å unngå uakseptabel grad av forurensning som følge av anleggsvirksomhet, vil denne merkostnaden også regnes som i samsvar med NML § 11. Vi krever også at det skal benyttes de beste mulige tekniske løsningene som ut fra en kost/nytte-vurdering gir best mulig resultat for miljøet, jf. NML § 12.

Miljømålet i vannforskriften er at alle vannforekomster skal oppnå minst god økologisk og kjemisk tilstand. En forverring av en vannforekomst kan ikke tillates med mindre det er mulighet til å gi unntak, jf. vassforskrifta § 12. I denne saken legger Statsforvalteren til grunn at tiltaket vil gi en midlertidig påvirkning og at tilstanden i resipienten vil bli gjenopprettet når arbeidet stanser. Vi ser det derfor ikke som sannsynlig at tiltaket vil kunne føre at miljømålene ikke nås, eller at tilstanden til vannforekomsten blir forverret. Kravene i vannforskriften er derfor ikke til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

Oppsummering

Prosjektet er et prioritert infrastrukturprosjekt av regjeringen for å gi økt trygghet for skipstrafikk. Skipstunnelen har store dimensjoner og tilsvarende tunnel har aldri vært bygd. Det er stor usikkerhet i prisanslag for prosjektet. Kystverket skal gjennomføre en anbudskonkurranse for å få klarlagt kostnadsnivå til skipstunnelen. Vilkår i tillatelser etter forurensningsloven som angår skipstunnelen, slik som de to hovedtillatelsene og tillatelsene for Kjøde og Lesto vil ha betydning for prissettingen fra entreprenørene.

Vi mener at vi har hatt tilstrekkelig med informasjon til å avgjøre saken nå, og har lagt inn en "mellomrunde" med innsending av "oppdatert søknad" når detaljene for gjennomføring er klarlagt gjennom bl.a. kontrahering av entreprenører.

Statsforvalteren mener at med de avbøtende tiltakene kreves i tillatelsens vilkår så vil man redusere risiko for spredning av partikler og andre negative påvirkning til et akseptabelt nivå.

Det er også meget positivt, og uvanlig, at prosjektet ser ut til å kunne gjenbruke det aller meste av overskuddsmassene fra prosjektet ved å levere dette til godkjente prosjekter i Vanylven, Stad og Kinn kommuner. Dermed reduseres dumping av masser i Moldefjorden til et minimum slik det ser ut nå.

Gebyr for saksbehandling

Statsforvalteren tar gebyr for arbeid med tillatelser etter forurensningsloven. Basert på ressursbruk i saken vedtar vi gebyr etter sats 6, 38 900 kroner, for behandling av søknaden, jf. forurensningsforskriften § 39-3 jf. § 39-4. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet. Se forurensningsforskriften kapittel 39 hvis dere vil lese mer om saksbehandlingsgebyret

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrsats, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes

Med hilsen

Sissel Storebø
seksjonsleder

Magne Nesse
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Tillatelsens vilkår

Kopi til:

Fiskeridirektoratet

Stad kommune

Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum

Kystverket v/Terje Skjeppestad

Multiconsult v/Ida Almvik

Postboks 185 Sentrum

Rådhusvegen 11

5804

BERGEN

6770

NORDFJORDEID

Tillatelse etter forurensningsloven - utfylling i sjø for etablering av Lesto næringsområde Stad kommune for Kystverket

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad datert 13. desember 2023 samt opplysninger som kom frem under behandling av søknaden. Tillatelsen gjelder fra dags dato og fram til anleggsarbeidet er avsluttet.

Hvis virksomheten ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Virksomheten bør først kontakte forurensningsmyndighetene for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen har trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndighetene kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Data om virksomheten

Bedrift	Kystverket
Postadresse	Postboks 1502, 6025 Ålesund
Besøksadresse	Sorenskriver Bulls gate 3, 6002 Ålesund
Organisasjonsnummer/ eid av	874 783 242

Statsforvalteren sine referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2024.0514.T	4649.0108.01 Utfylling Lesto	2022/6077

Tillatelse gitt første gang:	Endringsnummer:	Tillatelse sist endra:
24. juni 2024		
Sissel Storebø seksjonsleder		Magne Nesse senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Endringer

Innhold

Tillatelse etter forurensningsloven - utfylling i sjø for etablering av Lesto næringsområde Stad kommune for Kystverket	1
1 Rammevilkår	5
1.1 Omfang	5
1.2 Tillatelsen etter forurensningsloven kan først benyttes når saken er endelig avgjort etter plan- og bygningsloven	5
1.3 Varsel om oppstart.....	5
2 Generelle vilkår.....	5
2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig.....	5
2.2 Plikt til forebyggede vedlikehold	5
2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare	5
2.4 Endring av vilkår	6
2.5 Miljørisikovurdering	6
2.5.1 Oppdatert miljørisikovurdering skal utarbeides og godkjennes før oppstart anleggsarbeider.....	6
2.5.2 Miljørisikovurdering under anleggsarbeidene.....	6
2.6 Ansvar	6
2.7 Erstatningsansvar	7
2.8 Kulturminne i sjø	7
2.9 Saksbehandling etter annet lovverk	7
3 Internkontroll og beredskap mot akutt forurensning.....	7
3.1 Internkontroll	7
3.1.1 Avvikshåndtering.....	7
3.1.2 Krav til kompetanse	7
3.2 Beredskap mot akutt forurensning.....	8
4 Vilkår for drift av rigg- og anleggsområde	8
4.1 Utslippsreducerende tiltak fra rigg- og anleggsområde	8
4.2 Drift av knuseverk, støy og støv.....	8
5 Vilkår for utføring av tiltak i sjø	9
5.1 Utfylling i sjø.....	9
5.2 Mudring.....	9
5.3 Tidsavgrensninger	Feil! Bokmerke er ikke definert.
5.4 Partikkelsperre.....	9
5.5 Grenseverdier for suspendert finstoff i sjø.....	9
5.6 Turbiditetsmålinger, alarmgrenser, stans i arbeidene	10
5.7 Sammenheng suspendert stoff mg/l og turbiditet	10

5.8	Aktsomhet ovenfor havnespy.....	10
6	Kontroll- og overvåking	11
6.1	Plan for kontroll og overvåking	11
6.2	Overvåking i samsvar med vannforskrifta og overvåking av naturtyper	11
7	Avfall	11
7.1	Generelle krav	11
7.2	Handtering av farlig avfall	12
7.3	Plast	12
8	Rapportering og dokumentasjon.....	12
8.1	Rapportering før oppstart	12
8.2	Sluttrapport.....	12
9	Tilsyn	13

1 Rammevilkår

1.1 Omfang

Tillatelsen gir vilkår for å redusere forurensning fra anleggsarbeider i sjø for å etablere Lesto næringsområde og vilkår for bruk av arealet som anleggsområde for utbygging av Stad skipstunnel.

Tillatelsen omfatter:

- Utfylling av ca. 583 000 m³ masser i sjø for å etablere område BAA2, område for industri/lager/akvakultur i samsvar med detaljreguleringsplan for Lesto næringsområde
- Stabiliserende tiltak foran fyllingsfot (kote - 9 til - 20) i form av mudring, utfylling for etablering av støttefylling eller begge deler
- Deponering av muddermasser som ikke kan gjenbrukes i deponi Moldefjorden i samsvar med Kystverkets tillatelse 2023.0693.T
- Utslipp fra Lesto næringsområde, dersom det benyttes som rigg- og anleggsområde, herunder mellomlager av masser for Stad skipstunnel
- Drift av knuseverk på Lesto næringsområde i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 30, dersom området blir benyttet til dette formålet.

1.2 Tillatelsen etter forurensningsloven kan først benyttes når saken er endelig avgjort etter plan- og bygningsloven

Tillatelsen kan ikke tas i bruk før godkjent reguleringsplan for tiltaket foreligger. Dersom endelige vedtak etter plan- og bygningsloven har bestemmelser som er i motstrid med vilkår i denne tillatelsen må tillatelsen endres i samsvar med kommunens planvedtak.

1.3 Varsel om oppstart

Statsforvalteren skal varsles om oppstart minimum en uke før oppstart av arbeidene. Det kan varsles med en e-post til fmvlpost@Statsforvalteren.no.

2 Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, utslepp til luft og vann, støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om virksomheten overholder kravene i forurensningsregelverket, skal virksomheten arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal virksomheten ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

2.2 Plikt til forebyggede vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan føre til endring av utslippene. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter virksomheten å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift. Virksomheten skal så

snart som mulig informere Statsforvalteren i Vestland om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i iht. vilkår 2.8.

2.4 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede.

Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

Hvis det viser seg at de omsøkte løsningene med de beskrevne miljøbeskyttende tiltak ikke virker som forutsatt i vilkårene, kan den ansvarlige umiddelbart bli pålagt å sette i gang ytterligere tiltak.

2.5 Miljørisikovurdering

2.5.1 Oppdatert miljørisikovurdering skal utarbeides og godkjennes før oppstart anleggsarbeider

Forslag til avbøtende tiltak i søknaden er basert på de overordnede miljørisikovurderingene som er utført i sammenheng med utarbeidelse av reguleringsplaner¹ og søknad om tillatelse² etter forurensningsloven.

I søknaden legges det opp til at de detaljerte avbøtende tiltakene for å redusere fare for forurensning og negativ påvirkning fra utfylling i sjø skal avgjøres når entreprenør er valgt. Vi har forståelse av at i spesielle anleggsprosjekter så ønsker Kystverket at detaljer om utførelse først blir avklart etter at detaljprosjektering er utført og entreprenør er valgt og detaljene blir tilpasset entreprenørens utstyr, fremdriftsplaner, risikovurderinger mv.

Dette betyr at før anleggsstart så skal en plan for arbeidene, med risikovurderinger og beskrivelse av avbøtende tiltak oversendes Statsforvalteren i Vestland. Vi omtaler dette dokumentet som en oppdatert søknad. Det samme gjelder detaljert kontroll- og overvåkingsplan basert på valgte løsninger. Og vi vil oppdatere tillatelsens vilkår som en endring av tillatelsen dersom dette er nødvendig. Er endingene store vil vi vurdere en begrenset høringsrunde.

2.5.2 Miljørisikovurdering under anleggsarbeidene

Kystverket plikter å ha oversikt over alle aktiviteter og forhold som kan føre til forurensning og kunne gjøre rede for risiko. Ved endra forhold skal miljørisikovurderingen oppdateres. Resultatene skal vurderes opp mot akseptabel miljørisiko.

Tiltakshaver skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at evt. nye tiltak blir innarbeidet og gjennomført. Oppdatert ytremiljøplan/miljøoppfølgingsplan, når entreprenører er valgt, skal sendes Statsforvalteren før oppstart.

Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til akutt forurensning følger av vilkår 3.2

2.6 Ansvar

Virksomheten er ansvarlig for å sikre og dokumentere at vilkårene i denne tillatelsen blir overholdt. Virksomheten plikter å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne

---

¹ Detaljregulering for Lesto næringsområde NASJONAL AREALPLANID: 4649_2022013

² Multiconsult rapport datert 4. desember 2023

gjøre greie for risikoforhold. Virksomheten plikter videre å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.7 Erstatningsansvar

Selv om tillatelse er gitt, plikter den som forårsaker forurensning eller annen type skade å svare for erstatning som måtte følge av alminnelige erstatningsregler.

2.8 Kulturminne i sjø

Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum gjør oppmerksom på at tiltakshaver plikter å gi melding til museet (marinarkeologi@museumvest.no) dersom en under arbeid i sjøområdene finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbunnen kan bli påvirket av tiltaket, må arbeidet under vann straks stoppes. Virksomheten må i så fall ikke starte opp igjen før museet har undersøkt og eventuelt frigitt området. Eventuelle brudd på disse vilkårene vil være i strid med bestemmelsene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne.

2.9 Saksbehandling etter annet lovverk

Denne tillatelsen fritar ikke for behandling og/eller tillatelse etter annet lovverk som gjelder tiltaket, for eksempel havne- og farvannsloven og plan- og bygningsloven.

3 Internkontroll og beredskap mot akutt forurensning

3.1 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og andre relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Når en virksomhet som oppdragsgiver engasjerer oppdragstakere (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på virksomhetens anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og følger opp vilkår i Statsforvalterens tillatelse.

3.1.1 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) skal avvik håndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

3.1.2 Krav til kompetanse

Virksomheten plikter å se til at den som til ei hver tid fyller ut, transporterer eller på anna måte håndterer masser, har internkontrollsystem i tråd med vilkår 3.1. Virksomheten skal ha tilstrekkelig kunnskap om renseanlegg og tilhørende installasjoner for å overholde utslippskrav og slik at det ikke oppstår ulovlige utslipp eller at utslipp fører til skade på miljøet. Virksomheten skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Alle som håndterer farlig avfall i virksomheten, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

3.2 Beredskap mot akutt forurensning

Akutt forurensning er forurensning av betydning som inntreffer plutselig, og som ikke er tillatt.

Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges og dokumenteres i en miljørisikovurdering. Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert beredskapsplan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herfra blir innarbeidet og gjennomført i anleggsarbeidene. Beredskapsplanen skal være tilgjengelig og kjent for de som utfører arbeidene.

Dersom akutt forurensning oppstår eller fare for akutt forurensning skal dette varsles på nødnummer 110 (brannvesenet). Virksomheten skal også informere Statsforvalteren snarest mulig gjennom fmvlpost@Statsforvalteren.no.

4 Vilkår for drift av rigg- og anleggsområde

4.1 Utslippsreduserende tiltak fra rigg- og anleggsområde

Virksomheten skal etablere renseløsninger og avbøtende tiltak for å redusere utslipp av partikler, partikkelbundet forurensning og olje, slik at det ikke fører til skade eller ulempe for miljøet

Eventuelle renseløsninger skal dimensjoneres basert på best tilgjengelig fagkunnskap og teknikk. Renseanleggene skal være dimensjonert for maksimal reell vannmengde og tilstrekkelig oppholdstid, og de skal ha tilfredsstillende sikring mot akuttutslipp. Ekstreme værforhold må være inkludert i risikovurderingen og beredskapsplanen. Dokumentasjon om dimensjonering av rensenanlegget skal være tilgjengelig ved kontroll eller forespørsel fra forurensningsmyndighetene.

Utslipp av olje, smørefett og drivstoff i større omfang vil være knyttet til uhell/lekkasjer på maskiner og utstyr under anleggsarbeidet. Det skal etableres rutiner for påfylling av drivstoff, vedlikehold av maskinpark m.m. med formål å redusere forurensning til grunn og resipient. Ved eventuelle punktutslipp av olje, drivstoff, smørefett eller annet skal mest mulig samles opp. Absorbenter skal være tilgjengelige der slik forurensning kan oppstå. Maskiner skal ikke vaskes i nærheten av resipienter eller i områder som ikke er tilrettelagt for vask. Vaskeplasser skal ha tett dekke og oljeutskiller.

Beskrivelse av rigg- og anleggsområdet med oppdatert risikovurdering og forslag til avbøtende tiltak skal oversendes Statsforvalteren når entreprenør er antatt og detaljprosjekteringen fullført.

4.2 Drift av knuseverk, støy og støv

Knuseverk/pukkverk skal overholde krav til støy, støv og utslipp til sjø/vann gitt i forurensningsforskriften kapittel 30.

Dette skal dokumenteres før knuse- sorteringsverk tas i drift ved innsending av detaljert dokumentasjon av forventet støy fra knuseverket, evt. avbøtende tiltak og plan for støvmålinger.

5 Vilkår for utføring av tiltak i sjø

5.1 Utfylling i sjø

Utfylling av overskuddsmasser skal utføres på en slik måte at finstoff fra utfyllingsmasser i minst mulig grad blir spredt.

5.2 Mudring

Dersom mudring av løsmasser foran fyllingsfot velges som metode for å stabilisere fyllingen skal arbeidene risikovurderes der valg av mudringsmetode og beskrivelse av avbøtende tiltak skal inn i oppdatert søknad jf. vilkår 7.1.

Opptak, mellomlagring, transport og annen håndtering av muddermasser frem til endelig disponeringsløsning skal utføres med teknologi som gir minst mulig miljøbelastning i form av spredning av finstoff.

Muddermassene som ikke kan benyttes innenfor anlegget kan plasseres i deponiområdet i Moldefjorden regulert i vår tillatelse 2023.0693.T datert 31. mars 2023 etter de vilkår som er gitt for bruk av deponiområdet. Deponiet i Moldefjorden kan benyttes til rene og lettere forurensede muddermasser, der forurensede masser tildekkes med rene masser over slik det er beskrevet i søknad³ for Stad skipstunnel.

5.3 Partikkelsperre

For å hindre spreining av partikler og partikkelbunden forurensning til vassmassene skal det brukes partikkelsperrer i forbindelse med utfylling i sjø dersom turbiditetsovervåkingen viser at det spres finstoff over grenseverdiene i vilkår 5.4. Plassering av partikkelsperrene skal gi ein beskyttende effekt til dei marine naturtypene i nærheten, slik som områder med sukkertare og ålegras.

Det skal benyttes partikkelsperrer som er egna for forholdene ved tiltaksområdet og det skal føres jevnlig kontroll for å sjekke at partikkelsperrene fungerer etter hensikten.

5.4 Grenseverdier for suspendert finstoff i sjø

Det er satt grenseverdier for suspendert finstoff angitt som mg suspendert stoff pr. liter. Grenseverdier for suspendert stoff er sett i forhold til naturlige bakgrunnsnivået i Moldefjorden. Dette er samme vilkår (vilkår 4.4 – tillatelse 2023.0693.T) som gjelder for utfylling for entringsområdet i Moldefjorden.

Grenseverdi for suspendert stoff (SS) for mudre og utfyllings arbeider 15 mg SS/l over naturlig bakgrunnsnivå målt ved turbiditetsmålere plassert maksimalt 100 meter fra anleggsstedet.

---

³ Søknad om tillatelse til mudring, sprenging og disponering av masser i sjø. Stad skipstunnel. Pkt. 10.3 Multiconsult 31. mars 2022

5.5 Turbiditetsmålinger, alarmgrenser, stans i arbeidene

Utfyllingen skal overvåkes med turbiditetsmålere som skal plasseres slik at de på best mulig måte fanger opp spredning av partikler og forurensning fra tiltakene. Maksimalt 100 meter fra anleggsstedet.

Bruk av turbiditetsmålere skal planlegges og utføres i samsvar med Norsk Standard NS-9433:2017.

Det må dokumenteres en referanseverdi/bakgrunnsnivå for turbiditet, enten fastsatt på forhånd ved målinger eller med en referansestasjon der det tas målinger ved faste intervaller under anleggsperioden. Tiden mellom hver avlesning skal ikke være over 10 minutter. Hvis alarmgrensene overskrides over en periode på 30 minutter, skal arbeidene stanses, årsaksforholdene avklares, og nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres.

Hvis overskridelsen skyldes arbeidene, kan arbeidene ikke starte opp igjen før turbiditeten er nede på stabile nivåer under alarmgrensene, jf. NS 9433:2017 pkt. 7. Det tillates ikke å arbeide i sjøen hvis turbiditetsmålerne er ute av drift. Hvis det oppstår gjentatte overskridelser av alarmgrensen, skal det utføres avbøtende tiltak, for eksempel å tilføre en ekstra partikkelsperre. Kunnskap og informasjon tilegnet i prosjektet skal brukes til justering av måleprogrammet. Hvis observasjoner og målinger viser at en måler ikke er plassert på egnet sted eller dybde, skal måleren flyttes.

Detaljerte metoder for referanseverdi, alarmgrenser, plassering av stasjoner, og prosedyrer for jevnlig vedlikehold og rengjøring av sensorene skal beskrives i kontroll- og overvåkingsplanen, jf. vilkår 5.1.

Alarmgrensene skal innarbeides slik at alle relevante ledd i prosjektorganisasjonen kjenner alarmgrensene og hvilke aksjoner som skal utføres ved overskriding, jf. vilkår 3.1 om internkontroll.

Kunnskap og informasjon tilegnet i prosjektet skal brukes for justering av kontroll- og overvåkingsplanen. Dersom observasjoner og målinger viser at en måler ikke er plassert på egnet sted eller dyp, skal måleren flyttes.

5.6 Sammenheng suspendert stoff mg/l og turbiditet

Virksomheten skal utarbeide en metode for å etablere sammenhengen mellom suspendert stoff og turbiditet. Prøvetaking skal utføres av kvalifiserte personer med nødvendig kompetanse. Prøvetaking og analyse skal utføres i henhold til Norsk Standard (NS), og laboratoriet skal være akkreditert for analysene. Når det er etablert en korrelasjon mellom prøveresultatene for suspendert stoff og turbiditet, kan målingene baseres på turbiditet med alarmgrenser og gjennomsnittstider. Metodebeskrivelsen skal inngå i kontroll- og overvåkingsplan, jf. vilkår 5.1.

5.7 Aktsomhet ovenfor havnespy

Den fremmede arten havnespy/japansk sjøpung (*Didemnum vexillum*) er allerede etablert flere steder i landet. Dette er en fremmed og uønsket art som formerer seg raskt og forårsaker store problemer for marine miljø og næringer. Arten vokser blant annet på skrog, fortøyninger, brygger og annet som finnes i sjøen. Vestland fylke har gjennom de siste årene registrert en økning i observasjoner av havnespy. Havnespy er bl.a. påvist ved kaier i Måløy og Florø. Arten spres via skipsfart, særlig inne i de største havnene som har besøk av utenlandske skip. Arten kan også spres til mindre havner via småbåter eller festet til tauverk, blåser og andre flyteobjekter i sjøen.

Statsforvalteren minner om aktsomhetsplikten i henhold til forskrift om fremmede organismer § 18. I den står det at den som iverksetter tiltak som kan medføre utilsiktet spredning av fremmede organismer i miljøet, skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten medfører uheldige følger for det biologiske mangfold. Tiltakshaver skal ha kunnskap om risikoen aktiviteten innebærer, kunnskap til å treffe forebyggende tiltak og kunnskap til å raskt avdekke utilsiktet spredning av fremmede organismer. Mistanke om funn av havnespy må meldes inn og verifiseres av marinbiologisk kompetanse. Dersom havnespy blir bekreftet, skal observasjonen rapporteres til Artsdatabanken, og det må iverksettes tiltak for å unngå videre spredning. Slike tiltak skal skje i samsvar med veiledning gitt av Sjøfartsdirektoratet.

Det skal utføres kartlegging av eventuell havnespy med eDNA analyser og/eller ROV eller i forkant av oppstart utfylling. Kontroll gjelder også tiltransporterte båter og utstyr. Dersom havnespy oppdages skal Statsforvalter kontaktes og orienteres om hvilke tiltak som blir iverksatt for å overholde aktsomhetsplikten.

6 Kontroll- og overvåking

6.1 Plan for kontroll og overvåking

Det skal utarbeides en kontroll- og overvåkingsplan for tiltaket. Planen må ha tilstrekkelig omfang til å avdekke spredning av forurensning fra tiltaket, inkludert kontroll med spredning av partikler og plast. Planen skal oppdateres i tråd med tillatelsen, entreprenørens anleggsplan, reviderte risikovurderinger og plan for avbøtende tiltak når entreprenøren har prosjektert arbeidene.

Kontroll- og overvåkingsplanen skal sikre at vilkårene i tillatelsen blir oppfylt, og planen skal utarbeides i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder for håndtering av sediment M-350/2015. Måleutstyr, metoder, gjennomføring og analyser skal følge norsk standard. Den ferdige kontroll- og overvåkingsplanen sendes til Statsforvalteren før anleggsstart, jf. vilkår 7.1.

6.2 Overvåking i samsvar med vannforskriften og overvåking av naturtyper

I våre to tillatelser⁴ til Kystverket for etablering av Stad skipstunnel er det gitt vilkår om å lage overvåkingsprogram som er i samsvar med krav i vannforskriften for Moldefjorden og Moldefjorden. Vi forutsetter at utfyllingen for Lesto næringsområde tas med når dette overvåkingsprogrammet utarbeides.

Dette gjelder også vilkår 5.5 i tillatelse 2023.0693.T der det kreves overvåking av forekomster av ålegras og tareskog som kan bli negativt påvirket av anleggsarbeidene. Overvåkingsprogrammet skal utvides til også å inkludere utfyllingen for Lesto næringsområde.

7 Avfall

7.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet begrenset mest mulig.

---

⁴ Tillatelse 2023.0693.T – deponi Moldefjorden, sprenging skjær Saltasundet datert 30. august 2023 og tillatelse 2023.0691.T – drift av tunnelen og etablering av entringsområdene datert 30. august 2023

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁵.

Brukte partikkelsperrer skal leveres til lovlig mottak.

7.2 Handtering av farlig avfall

Virksomheten skal håndtere farlig avfall i samsvar med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall.

Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en måte som ikke fører til avrenning til grunnen, overflatevann eller avløpsnett. Lagret farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal skje i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikret mot uvedkommende.

Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst én gang per år. Farlig avfall skal deklarerer på www.avfallsdeklarerer.no.

7.3 Plast

Det skal gjennomføres tiltak for å begrense tilførsel av plast til naturen. Det skal velges tekniske løsninger som i størst mulig grad minimerer mengden plastavfall fra tiltakene. Det skal gjennomføres opprydding av plast og annet avfall underveis og i etterkant av tiltakene ved tiltaksområdet og nærliggende områder. Rutiner for dette skal foreligge skriftlig. Oppsamlet plast skal leveres til lovlig avfallsmottak.

Miljødirektoratet sitt faktaark M-1085 | 2018 skal brukes som en veileder.

8 Rapportering og dokumentasjon

8.1 Rapportering før oppstart

Før anleggsarbeidene starter opp skal virksomheten sende følgende dokumentasjon til Statsforvalteren:

- Oppdatert søknad med risikovurdering og forslag avbøtende tiltak basert på valgt entreprenørs anbud og detaljprosjektering, jf. vilkår 2.5.
- Melding for bruk av anleggsområde til knuse- og sikteverk, jf. vilkår 4.2
- Plan for kontroll- og overvåking basert på oppdatert søknad jf. vilkår 5.1.

8.2 Sluttrapport

Virksomheten skal sende rapport til Statsforvalteren innen seks måneder etter at anleggsarbeidet er slutført. Rapporten skal inneholde følgende:

- Omtale av hvordan arbeidene er utført.
- Samlet omtale og dokumentasjon på effekt av avbøtende tiltak som er gjennomførte for å hindre forurensning.
- Oversikt over eventuelle avvik fra tillatelsen og hva slags korrigerende tiltak som ble satt i verk
- Dokumentasjon på levering av avfall.

---

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

Virksomheten skal uten opphold varsle Statsforvalteren om alle unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning.

9 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.